

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/13/2015
Identifikačné číslo spisu:	4014200894
Dátum vydania rozhodnutia:	20.01.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:4014200894.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľky: S. B., narodená dňa XX.XX.XXXX, F., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 29.04.2014 o zamietnutí žiadosti o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 19Sd/219/2014-21 zo dňa 04.11.2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 19Sd/219/2014-21 zo dňa 4. novembra 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom s poukazom na ustanovenie § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 29.04.2014, ktorým podľa § 70 ods. 1 a § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a podľa čl. 46 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej len „Nariadenie“) zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok s odôvodnením, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia, pobočky Nové Zámky nie je invalidná, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že na základe posúdenia zdravotného stavu navrhovateľky posudkovými lekármi bola stanovená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 25+5 %. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že správny orgán pri posudzovaní žiadosti navrhovateľky o invalidný dôchodok zo dňa 14.04.2014 postupoval v súlade so zákonom, nakoľko za osobnej účasti navrhovateľky u posudkových lekárov vo všetkých prípadoch sa oboznámil s lekáorskými správami a nálezmi, ktoré navrhovateľka ku konaniu o invalidný dôchodok predložila,

navrhovateľku poučil a oboznámil ju s podkladmi rozhodnutia.

V celom priebehu správneho konania bola za rozhodujúce zdravotné postihnutie určená reumatoidná artritída, pre ktorú chcela byť navrhovateľka uznaná za invalidnú. Stupeň tohto ochorenia navrhovateľka preukázala správami z reumatoidných vyšetrení, pričom jednu novú správu zo dňa 12.09.2014 predložila súdu na ústnom pojednávaní. Z dôvodu, že táto správa z reumatoidného vyšetrenia bola posudkovým lekárom sociálneho poistenia posúdená dňa 24.09.2014, súd na ňu prihladiť nemohol. Obdobne tak nemohol prihladiť ani na správu z očného vyšetrenia zo dňa 09.09.2014. Ako nová bola predložená správa z gastroenterologického vyšetrenia zo dňa 28.10.2014 s tým, že išlo o prvú správu z gastroenterologického vyšetrenia. Navrhovateľka v priebehu správneho konania nepreukazovala, že je v liečbe gastroenterológa, ktorý nariadil navrhovateľke kontrolné vyšetrenie a nastavil ju na liečbu.

Na základe vykonaného dokazovania, z ktorého bolo preukázateľne zistené, že navrhovateľka nespĺnila jednu zo základných podmienok na vznik nároku na invalidný dôchodok, krajský súd napadnuté rozhodnutie odporkyne ako správne potvrdil.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka včas odvolanie, podanie ktorého odôvodnila tým, že v prílohe odvolania zaslala fotokópie správ od urológa a gastroenterológa, ktoré majú potvrdzovať zhoršenie jej zdravotného stavu. Uviedla, že tieto nálezy pri posudzovaní jej zdravotného stavu neboli doložené, pretože ich nemala k dispozícii z dôvodu, že výsledky vyšetrení boli pozitívne. Poukázala na to, že absolvovala iba urologické vyšetrenie, pričom predtým bola na urologickom oddelení niekoľkokrát hospitalizovaná so zápalom močového mechúra a zápalom močových ciest. Zdôraznila, že toto ochorenie prešlo už do chronického štádia. Na toto isté ochorenie zomrel jej otec a tento stav pretrváva už viac ako dva roky a nikto ho nerieši.

K odvolaniu pripojila ďalšie a najnovšie lekárske správy a žiadala o prehodnotenie zdravotného stavu s tým, že hlavná diagnóza nebude reumatologické ochorenie, ale urologické ochorenie, ktoré je ako zdôraznila chronické a zhoršujúce sa.

Na základe uvedeného žiadala, aby jej odvolaniu najvyšší súd vyhovel v plnom rozsahu a nariadil nové znalecké dokazovanie prešetrením jej zdravotného stavu a zároveň žiadala o priznanie invalidného dôchodku.

Odporkyňa sa k odvolaniu vyjadrila podaním zo dňa 20.01.2015, v ktorom uviedla, že dôvody, ktoré uvádza navrhovateľka v odvolaní, nepovažuje za opodstatnené. Posúdenie dlhodobu nepriaznivé zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania. Navrhovateľka v odvolacom konaní neuviedla žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní a ktoré by prijatý záver v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia spochybnili alebo vyvrátili. Vzhľadom na to, že navrhovateľka žiadala v odvolaní o ďalšie vyšetrenia, poukázala odporkyňa na povinnosť preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník konania povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení.

Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli podľa odporkyne dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by jej zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, preto jej nárok na invalidný dôchodok nevznikol.

Vzhľadom na uvedené považovala odporkyňa závery napadnutého rozhodnutia krajského súdu za vecne správne a dostatočne doložené vykonaným dokazovaním, preto navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 71 ods. 3 prvej vety zákona o sociálnom poistení, pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby.

Podľa § 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení).

Predmetom súdneho konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o priznanie invalidného dôchodku.

Z administratívneho spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľka dňa 14.04.2014 požiadala o invalidný dôchodok. Jej žiadosť bola zamietnutá preskúmaným rozhodnutím odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 29.04.2014 s odôvodnením, že nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, pretože podľa záverov posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočky Nové Zámky zo dňa 14.04.2014 nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (v posudku bola ustálená jej miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 30 %).

V rámci konania o opravnom prostriedku navrhovateľky proti predmetnému rozhodnutiu odporkyne bol zdravotný stav navrhovateľky opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne ústredie, vysunuté pracovisko Nitra dňa 24.09.2014, ktorý po zhodnotení obsahu opravného prostriedku nezistil dôvody na zmenu posudku; mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť opakovane určil na 30 %, 25 % za rozhodujúce zdravotné postihnutie podľa kapitoly XV, oddiel A, položka 1, písmeno b) - reumatoidná artitída, polyartritická forma, stanovená v dolnej hranici rozpätia a navýšenie o 5 % za ostatné zdravotné postihnutia.

V lekárskej správe boli vymenované všetky podklady relevantné z hľadiska posúdenia zdravotného stavu navrhovateľky s tým, že navrhovateľka vlastnoručným podpisom potvrdila, že predložila všetky odborné lekárske nálezy a iné k dispozícii nemá.

Pretože súd nemôže sám posudzovať odborné otázky medicínskeho charakteru, ktoré sú podkladom pre stanovenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre účely invalidity, musí rovnako

ako odporkyňa vychádzať z lekárskeho posudku, kde posudzuje presvedčivosť ich záverov s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä aj s prihliadnutím na námietky žiadateľa o invalidný dôchodok. O objektívnosti, odbornej úrovni a úplnosti záverov posudkov posudkových orgánov, ktoré boli v zásade zhodné, odvolací súd nemal dôvod pochybovať.

Odvolací súd má za to, že posudkový lekár sa v dostatočnom rozsahu vyrovnal so všetkými skutočnosťami, ktoré boli podkladom pre jeho rozhodnutie, z obsahu posudku je zrejmá jeho úvaha, na základe ktorej dospel k určeniu rozhodujúceho zdravotného postihnutia a k nemu prislúchajúcej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

V prejednávanej veci posudkový lekár odporkyne pri posudzovaní zdravotného stavu navrhovateľa dňa 24.09.2014 ustálil mieru poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 30 %, pričom vychádzal zo všetkých jemu známych odborných lekárskeho správ, ktoré mal k dispozícii.

Navrhovateľka v odvolaní, ktorým napadla rozhodnutie krajského súdu, uviedla zhoršenie zdravotného stavu a žiadala zmenu rozhodujúceho zdravotného postihnutia z reumatologického ochorenia na urologické. Navrhovateľka k odvolaniu priložila aj viaceré lekárske správy - správu zo dňa 12.11.2014 z urologického vyšetrenia, správy z urologického vyšetrenia zo dňa 06.10.2014 a 27.10.2014, správu z gastroenterologického vyšetrenia zo dňa 28.10.2014 a laboratorné výsledky zo dňa 06.10.2014.

Je teda zrejmé, že navrhovateľom namietané zhoršenie zdravotného stavu, ktoré by malo zakladať zvýšenie miery poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť, by malo vyplývať z lekárskeho správ, ktoré navrhovateľka predložila až dodatočne spolu s odvolaním. Na tomto mieste je potrebné zdôrazniť, že navrhovateľka bola povinná označiť dôkazy na preukázanie tvrdených skutočností rozhodujúcich o nároku na invalidný dôchodok v rámci konania odporkyne o jej žiadosti, najneskôr na pojednávaní pred krajským súdom. Nové lekárske správy predložené navrhovateľkou sú však vo väčšine datované ku dňu, ktorý predchádzal dňu ústneho pojednania veci na krajskom súde dňa 04.11.2014, napriek tomu ich navrhovateľka k tomuto dňu nepredložila.

Odvolací súd tak dospel k záveru, že na základe dodatočne predložených lekárskeho správ nebol daný dôvod spochybniť závery posudkového lekára odporkyne, nakoľko tento pri určovaní miery poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť vzal do úvahy a vysporiadal sa so všetkými dovtedy predloženými lekárskeho správami, na základe ktorých dospel k určeniu rozhodujúceho zdravotného postihnutia a k nemu prislúchajúcej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Čo sa týka nových lekárskeho správ predložených navrhovateľkou spolu s odvolaním, žiada sa poznamenať, že preskúmané rozhodnutie o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o invalidný dôchodok nevylučuje možnosť navrhovateľa opätovne požiadať o priznanie invalidného dôchodku a o nové preskúmanie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ak by nové lekárske správy preukazovali, že došlo k významnému zhoršeniu jej zdravotného stavu.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.